

Εφετείο Πειραιά: 537/1986
Πηγή: Ε.Ν.Δ. 15/87 σελ. 312

Αυτοκτονία με απαγχονισμό

Ατύχημα ναυτικού από δική του πράξη στρεφόμενη άμεσα κατά του εαυτού του (αυτοκτονία) δεν είναι εργατικό κατ' άρθρ. 1 ν. 551/1915. Εκτός αν ο παθών κατά την τέλεσή της δεν είχε ικανότητα καταλογισμού και η πράξη του οφείλεται σε εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες εργασίας, οπότε είναι εργατικό. Αυτοκτονία με απαγχονισμό υπό κανονικές συνθήκες εργασίας, πάσχοντος από πριν τη ναυτολόγηση από μελαγχολία χωρίς να δείχνει τάσεις αυτοκτονίας. Όχι εργατ. ατύχημα.

Παραγραφή αξιώσεων από εργατ. Ατύχημα κατ' αντιπροσώπου ν. 762/78

Πρόεδρος: Α. ΜΑΝΕΤΑΣ

Εισηγητής: Θ. ΤΖΕΜΟΣ

Δικηγόροι: Β. Λύρας, Β. Νομικός

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του νόμου 762/1978 οι αξιώσεις του ναυτικού ή των κληρονόμων του οι οποίες απορρέουν από τις ναυτικές εργασίες του πρώτου ή εξ αφορμής της σχέσης αυτής, εφ' όσον στρέφονται κατά του αντιπροσώπου του εργοδότη (πλοιοκτήτου ή εφοπλιστού), οι οποίος έχει συνάψει τη σύμβαση εργασίας με το ναυτικό, υπόκεινται σε εξαμηνιαία (6) παραγραφή εκτός των αξιώσεων από εργατικό ατύχημα οι οποίες υπόκεινται σε παραγραφή τριάντα (30) μηνών η οποία αρχίζει από την καθοιωνδήποτε τρόπο λύση της σύμβασης ναυτολόγησως. Στη προκειμένη περίπτωση η δεύτερη εφεσίβλητη εταιρεία με την επωνυμία «DIANA SHIPPING AGENSIES» που εδρεύει στο Πειραιά έχει εναχθεί όπως προκύπτει από την αγωγή των εκκαλούντων ως πράκτορας και αντιπρόσωπος της πρώτης εφεσίβλητης πλοιοκτήτριας εταιρίας για λογαριασμό της οποίας εναυτολόγησε το γιο και αδελφό των εκκαλούντων (άρθρο 132 ν. 762/1976) και κατάρτισε την έγγραφη σύμβαση ναυτολόγησής του. Επομένως ως προς αυτήν αι αγωγικά αξιώσεις των εκκαλούντων αι οποια απορρέουν όλα από τη σύμβαση ναυτολόγησως (διαφοραί από εργατικό ατύχημα – αποζημίωση) υπόκεινται σε τριακοντάμηνη (30) παραγραφή που αρχίζει από τη λύση της σύμβασης (2.8.1981) όταν απαγχονίστηκε ο παραπάνω ναυτικός συγγενής των εκκαλούντων (βλ. Ε.Πειρ. 50/1984 ΕΝΔ 12 σ. 107). Η αγωγή εναγόντων κοινοποιήθηκε την 7.2.1984 (βλ. έκθεση κατάθεσης της) και 8384/1984 έκθεση επίδοσης δικαστικής επιμελήτριας Πειραιά Κανέλλας Ταγλαρίδου δηλαδή μετά την πάροδο της προθεσμίας που προαναφέρθηκε και επομένως, αφού οι εκκαλούντες δεν προβάλλουν έτερο γεγονός διακριτής της παραγραφής, που προαναφέρθηκε, οι ένδικοι αξιώσεις των τελευταίων εκκαλούντων ως προς τη δεύτερη εφεσίβλητη υπέκυψαν στην παραπάνω παραγραφή, που προσβάλλει παραδεκτά η τελευταία (βλ. Σ. Σαμουήλ Η Έφεση 1986 σ. 160 ΝοΒ 503, και 519). Άρα ως προς αυτήν η αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως παραγεγραμμένη και συμψηφιστεί η δικαστική δαπάνη των διαδίκων, σύμφωνα με το άρθρο 179 ΙΝ FIN ΚπολΔ.).

Επειδή από το άρθρο 1 του κ.ν. 551/1915 που διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά τον ΑΚ σύμφωνα με το άρθρο 38 αυτού, προκύπτει ότι ατύχημα από βίαιο συμβάν θεωρείται και ο θάνατος του εργάτη ή υπάλληλου -των επιχειρήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 του κώδικα, στις οποίες ρητά ας σημειωθεί περιλαμβάνονται και οι όμοιες επιχειρήσεις μεταφοράς δια θαλάσσης- εάν αυτός (θάνατος) είναι αποτέλεσμα έκτακτης και ξαφνικής επενέργειας αίτιου εξωτερικού, άσχετου με τη σύσταση του οργανισμού του παθόντα, συνδεδεμένου όμως προς την εργασία που έκαμνε εφόσον όμως εμφανίστηκε κατά την εκτέλεσή της ή εξ αφορμής αυτής και με τα συντρέχοντα λοιπά περιστατικά η πραγματική αιτία που επήλθε ο θάνατος (πρβλ. σχετ. ΑΠ 832/1984 ΝοΒ 33 σ. 614, ΑΠ 279/1979 ΝοΒ 27 σ. 1283, Ε.Πειρ. 887/1980 ΕΝΔ 9 σ. 98, Ε.Πειρ. 142/1979 ΕΝΔ 7 σ. 225). Από την έννοια όμως του εργατικού ατυχήματος εξαιρείται ρητά η περίπτωση κατά την οποία ο παθών από πρόθεση προκάλεσε το επελθόν ατύχημα, που σημαίνει ότι όταν αυτό προκλήθηκε από πράξη τρεφόμενη άμεσα κατά του εαυτού του δεν εφαρμόζεται ο παραπάνω νόμος, εκτός αν την πράξη που επέφερε αυτό το αποτέλεσμα την έκαμε ο παθών, διότι τελούσε σε κατάσταση που αφορούσε την ικανότητα για καταλογισμό σ' αυτόν της παραπάνω πράξης και προκλήθηκε

αυτή από αιφνίδιο εξωτερικό γεγονός και μάλιστα από εμφανισθείσες εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες συνδεόμενες όμως άμεσα με την εκτέλεση της εργασίας του ή με αφορμή αυτή (ΑΠ 301/1977 ΝοΒ 25 σ. 1323, ΑΠ 339/1976 ΝοΒ 24 σ. 866), στη προκειμένη περίπτωση... προκύψανε, κατά τη κρίση του Δικαστηρίου τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ο Δ.Σ. 27 ετών, γιος της πρώτης εκκαλούσας και αδελφός των υπολοίπων, ναυτολογήθηκε την 25.3.1981, από την δεύτερη εφεσίβλητη για λογαριασμό της πρώτης, στο πλοίο της τελευταίας «Χ» ως καθαριστής μηχανής. Όταν το παραπάνω πλοίο έπλεε από Ν. PLYMOYTH, προς PREMENTLE, κατά τις πρωινές ώρες της 2.8.1981, ο παραπάνω ναυτικός ανέβηκε στο πρυμναίο κατάστρωμα του πλοίου, που προαναφέρθηκε, προσέδεσε ένα σχοινί στο κιγκλίδωμα των αποθηκών της πρύμνης έκαμε μία θηλιά με το υπόλοιπο και αφού την πέρασε στο λαιμό του ρίφθηκε στο κενό και απαγχονίστηκε (βλ. πόρισμα του Προξένου της Ελλάδος στη Πέρθη). Από όλες τις καταθέσεις των μαρτύρων που εξετάστηκαν ενώπιον του Προξένου της Ελλάδας στην Πέοθη προκύπτει ότι ο απαγχονισθείς ναυτικός έπασχε από μελαγχολία πριν ναυτολογηθεί και είχε γι' αυτό ο πλοίαρχος δέχτηκε την παραίτησή του –χωρίς να γνωρίζει την επικίνδυνη πραγματική του ψυχική κατάσταση-, και σκόπευε να τον αποβιβάσει στο πρώτο λιμάνι που θα έφθανε το πλοίο για να τον στείλει στην Ελλάδα. Η κατάσταση του όμως αυτή ήταν τέτοια που δεν έδειχνε ότι αυτός επρόκειτο να αυτοκτονήσει ώστε να λάβει ο πλοίαρχος τα κατάλληλα μέτρα για να αποφευχθεί το μετέπειτα απεγνωσμένο διάβημα του παραπάνω ναυτικού. Ο μάρτυς Ι.Δ. ισχυρίζεται αορίστως ότι ο Δ.Σ. απαγχονίστηκε γιατί ο πλοίαρχος τον μετέθεσε από τη θέση του βοηθού ψυκτικού στην θέση του καθαριστή του πλοίου. Το γεγονός αυτό δεν επιβεβαιώνεται από κανένα άλλο μάρτυρα ή έγγραφο αποδεικτικό στοιχείο. Απεναντίας όλοι οι μάρτυρες καταθέτουν ότι αυτός ήτο ψυχασθενής από παλαιά και ότι έπαιρνε ψυχοφάρμακα για να μπορεί να δουλεύει. Εξάλλου από τη σύμβαση εργασίας του παραπάνω ναυτικού προκύπτει ότι αυτός προσλήφθηκε για να εκτελεί καθήκοντα μόνο καθαριστή και όχι βοηθού ψυκτικού όπως αναληθώς ισχυρίζεται ο παραπάνω μάρτυς (βλέπε και λογαριασμούς μισθοδοσίας που τον αναφέρουν μόνο ως καθαριστή). Από τα παραπάνω περιστατικά προκύπτει ότι ο θάνατος του γιου και αδελφού των εκκαλούντων, που έγινε στο πλοίο, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως εργατικό ατύχημα κατά τον κωδ. ν. 551/1915 γιατί ο απαγχονισμός του οφειλόταν σε αίτια εσωτερικά και άσχετα από την υπηρεσία που αυτός εκτελούσε και όχι σε εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες κατά την εκτέλεση της εργασίας του ή εξ αφορμής αυτής. Τα ίδια δέχθηκε και η εκκαλούμενη απόφαση. Άρα εφάρμοσε το νόμο ορθά κα εκτίμησε τις αποδείξεις σωστά και ο μοναδικός λόγος της κρινόμενης έφεσης που υποστηρίζει τα αντίθετα, είναι αβάσιμος και γι' αυτό πρέπει να απορριφθεί, στο σύνολό της αυτή (έφεση).